

Utrikesutskottets betänkande 2023/24:UU16

Interparlamentariska unionen

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger 2023/24:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023 till handlingarna.

Behandlade förslag

2023/24:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	5
Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023	6
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Redogörelsen.....	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023

Riksdagen lägger redogörelse 2023/24:RS3 till handlingarna.

Stockholm den 25 april 2024

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Markus Wiechel (SD), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Joar Forssell (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S) och Hans Wallmark (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Ordförandena för den svenska delegationen till Interparlamentariska unionen (IPU) respektive den svenska delegationen till den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet (PA-UfM) framförde i en skrivelse till riksdagsstyrelsen den 8 april 2011 (dnr 049-2548-2010/11) önskemål om att den årliga redogörelsen för delegationernas verksamhet skulle lämnas till kammaren i stället för som tidigare till riksdagsstyrelsen. Syftet var att ytterligare synliggöra verksamheten.

I utredningen Riksdagens internationella verksamhet (2010/11:URF1) framfördes att det är angeläget att det internationella engagemanget i högre grad integreras med riksdagens övriga verksamhet. En debatt i kammaren ger ledamöterna möjlighet att sprida kunskap och information till varandra och till allmänheten.

Riksdagsstyrelsen beslutade 2012 att överlämna redogörelserna till riksdagen. Ärendena bereddes av utrikesutskottet, och det hölls debatt i kammaren. I översynen av riksdagsordningen (2012/13:URF3), som gjordes av en kommitté under ledning av talmannen, föreslogs att denna försöksverksamhet skulle fortsätta eftersom den kan ge underlag för fortsatta överväganden. I framställningen Översyn av riksdagsordningen (framst. 2013/14:RS3) ställde sig riksdagsstyrelsen bakom kommitténs uppfattning.

Riksdagsstyrelsen har mot denna bakgrund och i enlighet med 10 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen, beslutat att överlämna redogörelsen för verksamheten för 2023 från den svenska delegationen till Interparlamentariska unionen (IPU) till riksdagen.

Efter en ändring i riksdagsordningen utses den svenska IPU-delegationen fr.o.m. 2011 av talmannen efter samråd med gruppledarna till skillnad från tidigare år då den utsågs av riksdagsstyrelsen.

I detta betänkande behandlas riksdagsstyrelsens redogörelse 2023/24:RS3 för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023. Ingen motion har väckts med anledning av redogörelsen.

Margareta Cederfelt (M), ordförande för riksdagens delegation till Interparlamentariska unionen, informerade utskottet den 1 februari 2024 om arbetet i församlingen.

Bakgrund

Interparlamentariska unionen är världens äldsta multilaterala organisation. Den grundades 1889 med syftet att arbeta för fred och mellanfolkligt samarbete. Organisationen har för närvarande 180 nationella parlament som medlemmar. I unionens uppgifter ingår att främja personliga kontakter mellan parlamentsledamöter i alla länder och att verka för de parlamentariska institutionernas utveckling. Att hjälpa till med att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en ständigt växande del av unionens verksamhet.

IPU kan inte fatta några beslut som är bindande för medlemsländerna eller parlamentet utan har i stället valt att lägga fram konkreta förslag och anta resolutioner i de huvudämnen som debatteras vid varje församling.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I årsredogörelsen redovisas delegationens verksamhet under 2023 och de aktiviteter som genomfördes under året samt de ämnen som behandlades.

Vårens församling ägde rum den 9–15 mars i Manama, Bahrain med högnivådelegationer bestående av parlamentsledamöter från såväl Ryssland som Ukraina i syfte att hålla parlamentariska diplomatiska kanaler öppna för framtida fredsbyggande. Två centrala teman stod högt på dagordningen – nationella parlaments roll i att dels lösa klimatkrisen, dels ta fram parlamentariska inspel för kampen mot cyberbrott över hela världen. IPU-församlingen antog också en särskilt brådskande resolution om att öka medvetenheten om och att uppmana till åtgärder mot de allvarliga humanitära kriser som drabbar folken i Afghanistan, Syrien, Ukraina, Jemen och andra länder samt om kvinnors och barns särskilda utsatthet.

Höstens församling hölls i Luanda, Angola den 23–27 oktober under värdskap av Angolas parlament och präglades till stor del av parlamentariskt arbete för fred, rättvisa och starka institutioner. En resolution om smuggling av barnhemsbarn antogs efter omfattande debatterande.

Utskottets överväganden

Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2023/24:RS3 till handlingarna.

Redogörelsen

Frågor i fokus under 2023 var bl.a. genomförandet av Agenda 2030, cyberbrott och de hot som dessa medför, utveckling av nya parlamentariska strategier för att förhindra människosmuggling, särskilt av barnhemsbarn, samt främjande och stärkande av demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och rättsstatens principer.

Ryssland anfallskrig i Ukraina stod även detta år högt på dagordningen för medlemsparlamenten, som har inrättat en särskild arbetsgrupp för att bidra till att få ett slut på krigshandlingarna, våldet mot civila och den omfattande förstörelse som äger rum i Ukraina samt för att underlätta den politiska dialogen mellan parlamenten i Ryska federationen och Ukraina.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar både redogörelsen om IPU-delegationens verksamhet under 2023 och det arbete som delegationen utförde under året. Liksom tidigare år anser utskottet att riksdagens parlamentariska delegationer bör verka för demokrati och mänskliga rättigheter samt arbeta för att stärka parlamentens roll. Utskottet välkomnar därmed att den svenska IPU-delegationen genom sitt arbete bidrar till att uppfylla detta. Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2023/24:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2023.